

Asiantuntijalausunto maa- ja ympäristövaliokunnalle

VNS 7/2022 vp

Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta

Erikoistutkija Sampo Pihlainen

Suomen ympäristökeskus

Ympäristövaliokunnan kokous 13.1.2023

S Y K E

- MISUn laatiminen on välttämätöntä
 - ilmastopolitiikan oltava johdonmukaista
 - hiilineutraalisuustavoite edellyttää vahvoja nieluja
- MISUn tavoitteen rajautuminen vuoden 2035 hiilineutraalisuustavoitteeseen ongelmallinen
 - Suomella myös LULUCF-velvoitteet vuosina 2021-2030
- MISUssa kattavasti toimenpidealueet
 - Lukuisia tärkeitä toimenpidealueita ei kuitenkaan viety toimenpidetasolle

Metsäkato

- Suomen vuosittaisesta metsäkadosta noin 3 Mt CO₂-ekv. päästö
- Metsäkato lasketaan EU:n maankäyttösektorin vuosia 2021–2025 koskevilla velvoitteilla täysimääräisenä
- Maankäytön muutosmaksu on saatava pikaisesti käyttöön
 - Ilman sitä metsäkatoa ei saada kuriin

Suopeltojen päästöjen vähentäminen

- MISUn lisäisten toimenpiteiden päästövähennykset pieniä
 - 0,79 Mt CO₂-ekv. vuonna 2035
- Suopeltojen vuosittainen päästö yli 6 Mt CO₂-ekv. vuodessa
- Kunnianhimon tasoa nostettava kiireesti
- Suomen ilmastopaneeli on raportissaan 2/2022 esittänyt keinot päästövähennysten nopeuttamiseksi

Edistetään hiilivarastoja pitkäikäisissä puutuotteissa ja -rakenteissa

- Puutuotteiden (laskennallinen) hiilinielu kasvaa vain, mikäli sahatavaran ja puulevyjen tuotanto kotimaisesta puusta kasvaa
- Hakkuiden lisääntyessä metsien hiilinielu kuitenkin pienenee selvästi enemmän kuin puutuotteiden hiilinielu kasvaa
- Jotta puutuotteiden (laskennallinen) hiilinielu kasvaisi ilman, että hakkuut lisääntyisivät, tulisi pitkäikäisten puutuotteiden osuutta kasvattaa ja lyhytikäisten tuotteiden tai energiapuun osuutta vähentää.
 - Tällaisia toimia ei ole MISU:ssa esitetty

Metsien hiilinielujen lisääminen

- MISUn WAM-skenaarion toimenpiteet ja niiden pinta-alat hyväksyttäviä
 - Lannoituksen vesistö- ja luontovaikutukset tarkennettava
- Metsänielujen vahvistamisen toimenpiteet vaatimattomat
- Hiilikompensaatiomarkkinoiden pelisääntöjen tarkentaminen ja pilottitoiminta kannatettavaa
- Metsänomistajille saatava myös valtionrahoitteinen hiilitukijärjestelmä
 - toimenpiteeksi metsänomistajien hiilikorvausten käytännön implementoinnin selvittäminen ja pilottitoiminta

MISUn toimenpiteiden riittävydestä

- Metsämaan nielun kehitys avainasemassa tavoitteiden kannalta
 - Nielun tasoa ei voida tietää, jos hakkuutasoa ei tiedetä
 - metsien nielu riippuu voimakkaasti puuston kasvun ja hakkuiden erotuksesta
 - Hakuupaineet kasvussa
- Suomen maankäyttösektori oli vuonna 2021 päästölähde
 - Tavoitteista ollaan siis todella kaukana
 - Vuonna 2035 olisi nielun oltava parisenkymmentä Mt suurempi
- MISUn 3 Mt lisäys on aivan liian pieni tilanteeseen nähden

Kiitos mielenkiinnosta!

Sampo Pihlainen

sampo.pihlainen@syke.fi

Suomen ympäristökeskus

S Y K E

